
Svenska kyrkans överklagandenämnd

Verksamhetsberättelse år 2013

1 Överklagandenämndens organisation och sammansättning

1.1 Överklagandenämndens uppgifter

Enligt 13 § lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan ska beslut som avser att någon inte får ta del av Svenska kyrkans handlingar överprövas på det sätt som Svenska kyrkan bestämmer. I den utsträckning Svenska kyrkan bestämmer får också andra beslut överprövas. För att inom Svenska kyrkan ytterst pröva sådana frågor ska enligt lagen om Svenska kyrkan inrättas ett särskilt organ. Ordföranden i detta organ ska vara eller ha varit ordinarie domare.

Svenska kyrkans överklagandenämnd är enligt 10 kap. 10 § i kyrkoordningen ett särskilt organ för att ytterst överpröva beslut inom Svenska kyrkan. Överklagandenämnden ska självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen. Bestämmelser om Överklagandenämndens sammansättning, beslutförhet och omröstningsregler finns i 16 kap. i kyrkoordningen. Utöver särskilda bestämmelser i kyrkoordningen om överklagande till Överklagandenämnden anges i 58 kap. 18 § i kyrkoordningen att det är Överklagandenämnden som prövar frågor om omprövning, dvs. motsvarande resning och återställande av försutten tid. Därutöver kan Överklagandenämnden med stöd av 58 kap. 1 § andra stycket i kyrkoordningen pröva överklaganden av sådana arbetsgivares beslut som enligt ett kollektivavtal mellan Svenska kyrkan som arbetsgivare och en eller flera arbetstagarorganisationer särskilt får överklagas på detta sätt. Överklagandenämnden fastställde den 12 april 2000 en arbetsordning vari bl.a. regleras delegationer till nämndens ordförande och sekreterare.

1.2 Överklagandenämndens ledamöter och ersättare

Överklagandenämnden ska enligt 16 kap. 2 § i kyrkoordningen bestå av en ordförande som är eller har varit ordinarie domare, en ledamot som är präst och har avlagt teologie doktorsexamen, en ledamot som är präst och har dokumenterad kunskap och erfarenhet inom det kyrkorättsliga området, en ledamot som har avlagt juris kandidatexamen eller juristexamen, samt en övrig ledamot. Ledamöterna ska ha god kännedom om Svenska kyrkans verksamhet. För ordföranden ska det finnas en personlig ersättare medan det för var och en av de övriga fyra ledamöterna ska finnas två personliga ersättare, som uppfyller de kvalifikationskrav som ställs för respektive ledamot. Ersättaren Catharina Segerbank avträdde från sitt uppdrag per den 31 december 2012 utan att någon utsågs i hennes ställe. Överklagandenämnden har under år 2013 bestått av följande ledamöter och ersättare:

Ledamöter

F.d. kammarrättspresidenten Elisabeth Palm, ordförande, teol.dr Kenneth Nordgren, f.d. domprosten teol.lic. Hans-Olof Hansson, f.d. stiftssekreteraren jur.kand. Torgny Werger och lantbrukaren Karl Erik Olsson.

Ersättare

Lagmannen Ingvar Paulsson för Elisabeth Palm, teol.dr och fil.kand. Kjell Kallenberg för Kenneth Nordgren, teol.lic. biskop em. Caroline Krook och kontraktsprosten teol.kand., fil.mag. Lars Viper för Hans-Olof Hansson, docenten i processrätt Eric Bylander samt f.d. stiftssekreteraren jur.kand. Gunnar Samuelsson för Torgny Werger, leg. tandläkaren Bengt Peterson och jur.kand., fil.kand. Ann-Sofie Nelstrand för Karl Erik Olsson.

Sekreterare

Lagmannen Lars Bjurstam och hovrättsrådet Maria Wetterstrand Hagström.

Sammanträden

Under år 2013 har nämnden sammanträtt fem gånger. Sammanträdena har ägt rum den 15 februari per telefon, den 22 mars, 14 juni och den 6 september i Göteborg samt den 14 november i Uppsala.

1.3 Kansli- och ekonomifrågor m.m.

Av 16 kap. 2 § fjärde stycket kyrkoordningen framgår att sekreterare och föredragande i Överklagandenämnden är jurister som utses av nämnden. Sekreterarna anställs dock av kyrkokansliet som också – efter samråd med Överklagandenämndens ordförande – fastställer ersättningen för sekreterarnas arbete.

Överklagandenämnden har inte något självständigt budgetansvar eller egen internbudget. Kostnaderna för Överklagandenämndens verksamhet har för budgetåret 2013 täckts genom anslaget för verksamhetsområdet Kyrkomötet.

Nämndens kansligöromål fullgörs av personal vid kyrkokansliet. Under året har nämndens sekreterare biträtt av avdelningssekreteraren Karin Bohlin, kyrkorättsavdelningen.

Överklagandenämndens avgöranden publiceras på Svenska kyrkans hemsida, www.svenskakyrkan.se/overklagandenamnden. Hemsidan uppdateras genom kyrkokansliets försorg.

2 Överklagandenämndens inriktningsmål och effektmål

Överklagandenämndens verksamhet har liksom tidigare varit inriktad utifrån ett mål som kan preciseras till att nämndens ärenden ska avgöras på ett rättssäkert och effektivt sätt samt effektmålet att medianåldern för ärenden som avgörs genom nämndbeslut inte bör överstiga tre månader. Nämnda mål anser sig Överklagandenämnden väsentligen ha uppfyllt under 2013.

3 Överklagandenämndens ärenden

3.1 Inkomna ärenden

Från	Överklaganden/ Begäran om omprövning eller beslutsprövning				Övriga ärenden			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Överklagandenämnden	0	0	7	1	3	1	1	1
Kyrkomötet	0	0	0	0	0	0	0	0
Kyrkostyrelsen	0	0	1	1	1	3	2	1
Stiftsstyrelse	0	2	4	14	0	0	0	0
Domkapitlet i Uppsala stift	1	0	1	1	0	0	0	0
Domkapitlet i Linköpings stift	1	5	2	3	0	1	0	0
Domkapitlet i Skara stift	1	1	1	5	0	0	0	0
Domkapitlet i Strängnäs stift	2	2	2	0	0	0	0	0
Domkapitlet i Västerås stift	3	6	2	2	0	0	0	0
Domkapitlet i Växjö stift	3	6	4	5	0	0	0	0
Domkapitlet i Lunds stift	10	5	5	2	0	0	0	0
Domkapitlet i Göteborgs stift	11	6	3	3	0	0	0	0
Domkapitlet i Karlstads stift	2	0	0	0	0	0	0	0
Domkapitlet i Härnösands stift	0	3	0	2	0	0	0	0
Domkapitlet i Luleå stift	1	5	4	3	0	0	0	0
Domkapitlet i Visby stift	0	0	0	1	0	0	0	0
Domkapitlet i Stockholms stift	6	2	3	2	0	0	0	0
Annan	6	1	3	0	2	3	2	5
Summa	47	44	42	45	6	5	5	7

3.2 Avgjorda ärenden

Ärendetyp	Nämndbeslut				Ordförandebeslut			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Administrativt ärende	5	1	2	2	0	0	6	1
Remisser	2	3	2	1	0	0	0	0
Utlämnande av kyrklig handling	0	0	0	0	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 29								
DK beslut om kyrkotillhörighet	1	1	0	3	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 29								
KS beslut om kyrkotillhörighet	0	0	0	0	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 31								
Behörighetsprövning – präst	0	2	0	0	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 31								
Obehörighet att utöva kyrkans vigningstjänst – präst	5	3	5	5	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 31								
Befogenhetsprövning – präst	1	2	1	1	0	0	0	0

Ärendetyp	Nämndbeslut				Ordförandebeslut			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Överklagande enligt KO 32 Behörighetsprövning – diakon	0	1	0	1	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 32 Obehörighet att utöva kyrkans vigningstjänst – diakon	1	1	0	0	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 32 Befogenhetsprövning – diakon	1	0	0	0	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 34 Behörighetsprövning till tjänst som kyrkoherde/komminister	1	0	0	6	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 35 DK beslut om församlings- tillhörighet	0	0	1	0	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 35 Kyrkostyrelsens beslut om församlingstillhörighet	0	0	0	0	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 53 DK beslut om utlämnande av handling	2	2	1	1	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 53 Annat beslut om utlämnande av handling	1	1	4	0	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 56 Uppgifter i dataregister	0	0	0	0	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 57 Beslutsprövning – församling eller samfällighet	17	13	16	3	0	0	0	0
Beslutsprövning enligt KO 57 – stift, tillsättningsnämnd	1	4	3	18	0	0	0	0
Överklagande enligt KO 57 Verkställighetsförbud	1	3	0	0	1	0	0	0
Beslut enligt KO 58:14 Verkställighetsförbud	0	0	0	1	0	0	0	1
Omprövning enligt KO 58:18	4	3	6	4	0	0	0	0
Avvisning	5	10	5	3	0	0	0	0
Summa	48	50	46	49	0	0	6	2

Av de 51 slutliga beslut som Överklagandenämnden fattat under 2013 har utgången i åtta beslut innefattat att det hos nämnden klandrade beslutet undanröjts, upphävts eller helt eller delvis ändrats eller att det beslutats att ärendet ska prövas på nytt. För de 52 slutliga beslut som Överklagandenämnden fattade 2012 var motsvarande siffra sju.

3.3 Prognos om ärendeutvecklingen

Av redovisningen i avsnitt 3.1 framgår att antalet ärenden som underställts Överklagandenämndens prövning under 2013 varit något fler än under 2012. Någon större förändring av antalet ärenden under 2014 jämfört med 2013 förväntas inte.

4 Behov av översyn av vissa bestämmelser i kyrkoordningen m.m.

Överklagandenämnden ser, utifrån nämndens perspektiv, för närvarande inte behov av ändringar i kyrkoordningen.

Uppsala den 9 juni 2014

Johan Munck
Ordförande

Maria Wetterstrand Hagström
Sekreterare